

Samenvatting

De wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte bood natuurlijke personen de mogelijkheid om hun fiscale toestand volledig legaal te regulariseren door bepaalde in de wet gedefinieerde tegoeden aan te geven waarvan de fiscale administratie niet op de hoogte was.

De regularisatie moest gebeuren tussen 1 januari en 31 december 2004 via de indiening van een eenmalige bevrijdende aangifte (EBA) bij een kredietinstelling, een beursvennootschap, een verzekeringsonderneming of de administratie van de Thesaurie, en mits de betaling van een eenmalige bijdrage van 6% of 9%. Door het vervullen van die formaliteiten genoot de belastingplichtige een drievoudige immuniteit, namelijk tegelijk een fiscale, sociale en strafrechtelijke immuniteit voor de aldus aangegeven bedragen.

Om geldig te zijn, moet een EBA aan een zeker aantal voorwaarden voldoen, zo niet worden sancties opgelegd. Er is ook voorzien in een verzwaarde sanctie voor houders van niet-aangegeven gelden die het voorwerp hadden kunnen uitmaken van een EBA. Deze verzwaarde sanctie, die vanaf 1 januari 2005 toepasbaar is, bestaat in een belastingverhoging van minstens 100% van de ontdoken belasting.

Aanvankelijk werden de ontvangsten afkomstig van de EBA op 850 miljoen euro geraamd. De eindafrekening van de EBA-operatie werd door de administratie van de Thesaurie op 498,0 miljoen euro vastgesteld.

Na afloop van de periode die werd vastgelegd voor het indienen van een EBA, had de fiscale administratie de opdracht de verzwaarde sanctie toe te passen wanneer dat nodig was, en moest ze de geldigheid van de EBA's beoordelen die haar bij controles konden worden voorgelegd. Het optreden van de administratie werd vanuit verschillende invalshoeken onderzocht.

Richtlijnen aan de diensten

De taxatiediensten van de Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (AOIF) hebben geen specifieke instructies ontvangen over de te volgen procedure wanneer een belastingplichtige tijdens een controle een EBA-attest voorlegt. De omzendbrieven die door de Administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen werden uitgevaardigd, geven de lokale diensten niet altijd de nodige verduidelijkingen en zouden moeten worden bijgewerkt.

Toepassing van de verzwaarde sanctie

Voor de beroepsinkomsten en de roerende inkomsten is het stelsel van de verzwaarde sanctie heel weinig gebruikt en bleven meestal de regels van gemeen recht van toepassing die het mogelijk maken een minder grote belastingverhoging op te leggen.

Voor de btw stonden de geldende bepalingen de toepassing van de verzwaarde sanctie in de weg, die trouwens lager ligt dan de gewone sanctie die voor deze materie geldt.

Inzake registratie- en successierechten hangt de toepassing van de verzwaarde sanctie af van de beschikkingen die de gewesten hebben getroffen. Het ontbreken van een dergelijke bepaling in het Vlaams Gewest creëert rechtsonzekerheid.

Bovendien heeft het invoeren, door de wet begin 2006, van de procedure van de permanente regularisatie aan de belastingplichtigen de mogelijkheid geboden vanaf dan aan dat stelsel van de verzwaarde sanctie te ontsnappen.

Verwerking van de spontane aangiften

Vóór de wet tot invoering van de EBA, stond de administratie toe dat de belastingplichtige die de door hem niet-aangegeven inkomsten spontaan aangeeft, daarop wordt belast *zonder toepassing van een belastingverhoging*, op voorwaarde dat deze spontane aangifte werd gedaan vóór enige mondelinge of schriftelijke navraag door de taxatiediensten of door de BBI, zonder dat een voorafgaand onderzoek door die diensten is gedaan of aangekondigd. Deze mogelijkheid werd op 16 januari 2004 opgeheven.

In 2004 werden de spontane verklaringen die nog bij de taxatiediensten toekwamen, gedurende de toepassing van de EBA bijgevolg aan de voorziene verhogingen onderworpen. Vanaf 1 januari 2005 moeten deze spontane aangiften van sommen die het voorwerp van een EBA hadden kunnen uitmaken, leiden tot de toepassing van het stelsel van de verzwaarde sanctie. Tot slot, vanaf 9 januari 2006 moeten de belastingplichtigen die een spontane aangifte willen indienen, in het raam van de sinds die datum geldende permanente regularisatie, in principe worden doorverwezen naar de dienst Voorafgaande Beslissingen om bij deze dienst zonder enige sanctie een regularisatieaangifte in te dienen, behoudens uitzonderingen.

In de feiten zijn de taxatiediensten, die sinds 2004 nog regelmatig werden geconfronteerd met spontane aangiften van aan de personenbelasting onderworpen inkomsten, in heel wat gevallen het stelsel van vóór 1 januari 2005 blijven toepassen.

Gebruik van het geautomatiseerd gegevensbestand van de Thesaurie

Als de persoon die een EBA indiende, zijn tegoeden in het buitenland wilde laten, werden de gegevens van zijn aangifte geregistreerd in een geautomatiseerd gegevensbestand bij de administratie van de Thesaurie waar de EBA moest worden ingediend. Volgens de memorie van toelichting van de wet van 31 december 2003 moest dat bestand ter beschikking van de taxatiediensten worden gesteld.

De gegevens van dat geautomatiseerd bestand werden tot heden niet toegezonden aan de taxatiediensten.

Voorts, terwijl de financiële instellingen verplicht zijn om, in het kader van de strijd tegen het witwassen van geld, een lijst van de personen die een EBA hebben ingediend, toe te zenden aan de CFI, heeft de wet niet in deze verplichting voorzien voor de administratie van de Thesaurie. Deze administratie heeft dan ook geen lijst van de bij haar ingediende EBA's aan de CFI toegezonden.